2024/2013

2024 7 26

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/2013

2024 m. liepos 23 d.

dėl *Pomacea* (Perry) įsitvirtinimo ir išplitimo Sąjungos teritorijoje prevencijos ir naikinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo sprendimas 2012/697/ES

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB ([1]), ypač į jo 28 straipsnio 1 dalies d–g punktus,

kadangi:

(1) Komisijos įgyvendinimo sprendimu 2012/697/ES ([2]) nustatomos *Pomacea* (Perry) genties sraigių (toliau – nurodytieji kenkėjai) patekimo į Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonės;

(2) taikant Įgyvendinimo sprendimą 2012/697/ES įgyta patirtis rodo, kad reikia atnaujinti tas priemones siekiant nustatyti išsamias stebėsenos vykdymo taisykles ir išsamiau aprašyti nurodytųjų kenkėjų naikinimo priemones;

(3) Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 ([3]) II priedo B dalyje nustatytas Sąjungos teritorijoje aptinkamų Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašas;

(4) nurodytieji kenkėjai yra įtraukti į tą sąrašą, nes jie aptinkami tam tikrose Sąjungos teritorijos dalyse ir daro didelį poveikį sodinti skirtiems augalams, išskyrus sėklas, kurie gali augti tik gėlame vandenyje arba nuolat gėlo vandens prisodrintame dirvožemyje (toliau – nurodytieji augalai);

(5) siekiant užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai būtų anksti aptikti ir greitai išnaikinti, Sąjungos teritorijos dalyse, kuriose nėra žinoma apie nurodytųjų kenkėjų buvimą, turėtų būti vykdoma kasmetinė stebėsena, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/2031 22 straipsnyje ir pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/1231 ([4]). Ši stebėsena turėtų būti vykdoma remiantis Europos maisto saugos tarnybos paskelbta nurodytųjų kenkėjų stebėsenos kortele, nes joje atsižvelgiama į naujausias mokslo ir technikos žinias;

([1]) OL L 317, 2016 11 23, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2012/697/ES dėl *Pomacea* (Perry) genties sraigių patekimo į Sąjungą ir paplitimo joje prevencijos (OL L 311, 2012 11 10, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/697/oj).

([3]) 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 (OL L 319, 2019 12 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([4]) 2020 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1231 dėl stebėsenos rezultatų metinių ataskaitų formos ir jos pildymo nurodymų bei dėl daugiamečių stebėsenos programų formos ir praktinių taisyklių, nustatytų atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 22 ir 23 straipsniuose (OL L 280, 2020 8 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1231/oj).

(6) atsižvelgiant į nurodytųjų kenkėjų biologines savybes, demarkacinės zonas turėtų sudaryti užkrėsta zona bent 10 m spinduliu aplink nurodytųjų kenkėjų aptikimo vietą arba visas laukas, jei kenkėjai aptikti dirbamame lauke, ir buferinė zona bent 500 m spinduliu aplink užkrėstą zoną, tačiau apimanti tik vandentakius ir gėlu vandeniu prisodrintas teritorijas. Tačiau, jeigu užkrėstoje zonoje yra dalis vandentakio, buferinė zona taip pat turėtų apimti jo plotą bent 1 000 m pasroviui ir 500 m prieš srovę nuo tos vietos, kurioje aptikti nurodytieji kenkėjai, kad būtų atsižvelgta į galimą nurodytųjų kenkėjų plitimą vandens tėkme;

(7) Įgyvendinimo sprendimo 2012/697/ES taikymo patirtis parodė, kad žmonės yra linkę nurodytuosius kenkėjus išvežti už demarkacinių zonų ribų, nežinodami, kad tai yra karantininiai kenkėjai, kuriuos draudžiama įvežti į ES teritoriją ir joje vežti. Dėl šios priežasties demarkacinėse zonose kompetentingos institucijos turėtų didinti visuomenės informuotumą apie tų kenkėjų keliamą grėsmę ir galiojančias priemones, taikomas, kad jie toliau neišplistų už tų zonų ribų;

(8) aptikus nurodytuosius kenkėjus, naikinimo priemonės turėtų apimti nurodytųjų kenkėjų, įskaitant jų kiaušinėlius, pašalinimą ir sunaikinimą, mašinų ir įrenginių higienos protokolus, taip pat kenkėjų kontrolės priemonių ir vandentvarkos strategijų derinimą, siekiant juos išnaikinti;

(9) tačiau pavieniais nurodytųjų kenkėjų aptikimo atvejais arba tais atvejais, kai nurodytieji kenkėjai aptinkami šalyse, kuriose dėl klimato sąlygų jie negali įsitvirtinti, neturėtų būti reikalaujama nustatyti demarkacinės zonos, jei nurodytieji kenkėjai nedelsiant sunaikinami ir yra įrodymų, jog nėra pagrindo tikėtis, kad dėl šio aptikimo atvejo jie įsitvirtins. Šis metodas tinkamiausias pavieniais aptikimo atvejais, jei atliekama stebėsena, kuria patvirtinama, kad nurodytųjų kenkėjų nėra;

(10) todėl, siekiant teisinio aiškumo, Įgyvendinimo sprendimas 2012/697/ES turėtų būti panaikintas, nes jo nuostatos dėl nurodytųjų kenkėjų įsitvirtinimo ir išplitimo prevencijos turėtų būti iš dalies pakeistos šiuo reglamentu ir iš dalies Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VII ir VIII priedais;

(11) šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2025 m. sausio 26 d., siekiant užtikrinti, kad atitinkamos nuostatos dėl nurodytųjų kenkėjų būtų taikomos nuo tos pačios dienos kaip ir nuostatos dėl tų kenkėjų, nustatytos Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2024/2004 ([5]);

(12) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos *Pomacea* (Perry) įsitvirtinimo ir išplitimo Sąjungos teritorijoje prevencijos, taip pat šių kenkėjų naikinimo priemonės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) nurodytieji kenkėjai – *Pomacea* (Perry) genties sraigės visais jų gyvenimo etapais;

([5]) 2024 m. liepos 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2004, kuriuo dėl kenkėjų sąrašų, taip pat dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į Sąjungą ir vežimo joje taisyklių iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072 (OL L, 2024/2004, 2024 7 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2004/oj).

2) nurodytieji augalai – sodinti skirti augalai, išskyrus sėklas, kurie gali augti tik gėlame vandenyje arba nuolat gėlo vandens prisodrintame dirvožemyje;

3) kenkėjo stebėsenos kortelė – Europos maisto saugos tarnybos leidinys „Pest survey card on *Pomacea* spp.“ ([6]).

3 straipsnis

Sąjungos teritorijos stebėsena

1. Kompetentingos institucijos Sąjungos teritorijose, kuriose nurodytųjų kenkėjų neaptikta, bet kuriose jie galėtų įsitvirtinti, vykdo kasmetinę rizika grindžiamą stebėseną dėl nurodytųjų kenkėjų buvimo už 4 straipsnyje nurodytų demarkacinių zonų ribų, atsižvelgdamos į kenkėjo stebėsenos kortelėje nurodytą informaciją.

2. Stebėseną sudaro nurodytiesiems kenkėjams aptikti tinkamiausiu laiku atliekamos nurodytųjų augalų laukų ir natūralių ar dirbtinių šlapynių, pvz., upių, ežerų, tvenkinių, drėkinimo kanalų, apžiūros.

4 straipsnis

Demarkacinių zonų nustatymas

1. Jeigu oficialiai patvirtinamas nurodytųjų kenkėjų buvimas, atitinkama valstybė narė nedelsdama nustato demarkacinę zoną, kurią sudaro:

a) užkrėsta zona, apimanti teritoriją bent 10 m spinduliu aplink vietą, kurioje aptikti nurodytieji kenkėjai, arba, jei nurodytieji kenkėjai aptinkami dirbamame lauke, visą lauką, ir

b) užkrėstą zoną supanti buferinė zona, kuri yra ne mažesnė kaip 500 m pločio.

2. Buferinė zona apima tik vandentakius ir gėlu vandeniu prisodrintas teritorijas. Jeigu užkrėstoje zonoje yra dalis vandentakio, buferinė zona apima jo plotą bent 1 000 m pasroviui ir 500 m prieš srovę nuo tos vietos, kurioje aptikti nurodytieji kenkėjai.

3. Tais atvejais, kai skirtingų demarkacinių zonų buferinės zonos iš dalies sutampa, siekiant užtikrinti aiškų demarkacinės zonos ribų nustatymą, nustatoma nauja demarkacinė zona, apimanti teritoriją, kurią sudaro atitinkamos užkrėstos zonos ir buferinės zonos.

4. Jei nurodytieji kenkėjai aptinkami buferinėje zonoje, nustatytos užkrėstos zonos ir buferinės zonos ribos atitinkamai pakeičiamos.

5. Demarkacinėse zonose kompetentingos institucijos didina visuomenės informuotumą apie nurodytųjų kenkėjų keliamą grėsmę ir priemones, kurių imtasi, kad jie toliau neišplistų už tų zonų ribų. Jos užtikrina, kad plačioji visuomenė ir profesionalūs veiklos vykdytojai žinotų apie demarkacinių zonų ribų nustatymą.

5 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata dėl demarkacinių zonų nustatymo

1. Nukrypdamos nuo 4 straipsnio 1 dalies, kompetentingos institucijos gali nuspręsti nenustatyti demarkacinės zonos, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) nurodytieji kenkėjai aptikti vienoje iš šių vietų:

i) izoliuotame vandens telkinyje (pvz., tvenkinyje, ežere);

([6]) EFSA (Europos maisto saugos tarnyba), 2020. Pest survey card on *Pomacea* spp. EFSA supporting publication 2020:EN-1877. 37 pp. doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1877.

ii) gamybos vietos dalyje, fiziškai izoliuotoje nuo aplinkinių vandentakių;

iii) natūraliame vandens telkinyje, kuriame dėl žemos temperatūros nurodytieji kenkėjai negali įsitvirtinti;

b) yra įrodymų, kad nurodytieji kenkėjai neišplito iš tos vietos, kurioje buvo aptikti;

c) yra įrodymų, kad tai yra pavienis aptikimo atvejis, dėl kurio nėra pagrindo tikėtis, kad nurodytieji kenkėjai įsitvirtins;

d) nėra vandens jungties, kuria nurodytieji kenkėjai galėtų natūraliai išplisti iš aptikimo vietos į gamtinę aplinką 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose aprašytais atvejais;

e) jei vandens telkinyje yra valymo kontroliuojamomis sąlygomis sistema, ta sistema buvo išvalyta, siekiant užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai būtų pašalinti.

2. Jeigu kompetentinga institucija taiko 1 dalyje nustatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji:

a) imasi priemonių siekdama užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai būtų skubiai išnaikinti ir būtų panaikinta galimybė jiems plisti;

b) atseka užkrato kilmę ir kiek įmanoma tiria patekimo būdus, susijusius su nurodytųjų kenkėjų aptikimu;

c) didina visuomenės informuotumą apie nurodytųjų kenkėjų keliamą grėsmę, ir

d) bent dvejus metus po kenkėjų aptikimo atlieka apžiūras toje vietoje, kurioje aptikti nurodytieji kenkėjai, ir jos apylinkėse, siekdama užtikrinti, kad 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose aprašytais atvejais nebūtų nurodytųjų kenkėjų.

6 straipsnis

Naikinimo priemonės

Naikinimo priemonės yra šios:

a) nurodytųjų kenkėjų pašalinimas ir sunaikinimas;

b) intensyvi nurodytųjų kenkėjų stebėsena, atliekant patikras du kartus per metus ir daugiausia dėmesio skiriant buferinei zonai;

c) visų naudojamų žemės ūkio ir akvakultūros mašinų, į kurias gali patekti nurodytieji kenkėjai ir per kurias jie gali plisti, higienos protokolas;

d) visos laivybai skirtos įrangos ir laivų, įskaitant žvejybos tinklus, kurie demarkacinėje zonoje išlieka stacionarūs, higienos protokolas;

e) nurodytųjų kenkėjų kontrolės priemonių ir vandentvarkos strategijų derinys, įskaitant sklypų, dirbtinių ežerų, tvenkinių ir drėkinimo kanalų nusekinimą tose teritorijose, kur tai taikoma.

7 straipsnis

Kasmetinė stebėsena demarkacinėse zonose

1. Demarkacinėse zonose kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į kenkėjo stebėsenos kortelėje nurodytą informaciją, vykdo kasmetinę stebėseną, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/2031 19 straipsnio 1 dalyje, kad nustatytų nurodytųjų kenkėjų buvimą.

2. Stebėseną sudaro:

a) nurodytiesiems kenkėjams aptikti tinkamiausiu laiku atliekamos nurodytųjų augalų laukų ir natūralių ar dirbtinių šlapynių, pvz., upių, ežerų, tvenkinių, drėkinimo kanalų, apžiūros, ir

b) mėginių ėmimas ir tyrimai, jei nurodytieji kenkėjai aptinkami arba įtariama, kad jie aptikti.

8 straipsnis

Nustatytų demarkacinės zonos ribų panaikinimas

4 straipsnyje nurodytos demarkacinės zonos ribos gali būti panaikintos, jei, remiantis 7 straipsnyje nurodyta stebėsena, demarkacinėje zonoje nurodytieji kenkėjai neaptinkami bent ketverius metus iš eilės.

9 straipsnis

Ataskaitų teikimo įpareigojimai

Ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia rezultatus stebėsenos, kuri buvo vykdoma ankstesniais kalendoriniais metais pagal:

a) 3 straipsnį už demarkacinių zonų ribų praėjusiais kalendoriniais metais, naudojant Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1231 I priede pateiktas formas;

b) 7 straipsnį demarkacinėse zonose praėjusiais kalendoriniais metais, naudojant vieną iš šio reglamento priede pateiktų formų.

10 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo 2012/697/ES panaikinimas

Įgyvendinimo sprendimas 2012/697/ES panaikinamas.

11 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2025 m. sausio 26 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. liepos 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Formos pagal 7 straipsnį vykdytos kasmetinės stebėsenos rezultatams pateikti

A DALIS

1. Forma kasmetinės stebėsenos rezultatams pateikti

1. Demarkacinės zonos (DZ) apibūdinimas		2. DZ pradinis dydis (ha)	3. DZ atnaujintas dydis (ha)	4. Metodas (naikinimas arba izoliavimas)	5. Zona	6. Stebėsenos vietos		7. Nustatytos rizikos zonos	8. Tikrintos rizikos zonos	9. Augalinė medžiaga / prekė	10. Augalų šeimininkų rūšių sąrašas	11. Laikas	12. Išsamūs stebėsenos duomenys									13. Tirtų požymių turinčių mėginių skaičius i. Iš viso ii. Teigiami iii. Neigiami iv. Neaiškūs				14. Tirtų požymių neturinčių mėginių skaičius i. Iš viso ii. Teigiami iii. Neigiami iv. Neaiškūs				15. Pranešimo numeris, kai pranešama apie protrūkius, jei taikytina, pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1715		16. Pastabos
													A) Apžiūrų skaičius	B) Bendras paimtų mėginių skaičius	C) Gaudyklių (arba kitų alternatyvių priemonių) rūšis (pvz., entomologiniai tinkleliai)	D) Gaudyklių (arba kitų gaudymo priemonių) skaičius	E) Gaudymo vietų skaičius, jei jis skiriasi nuo nurodyto D punkte	F) Tyrimų rūšis (pvz., identifikavimas mikroskopu, polimerazės grandininė reakcija (PGR), imunofermentinė analizė (IFA) ir kt.)	G) Bendras tyrimų skaičius	H) Kitos priemonės (pvz., kenkėjus užuodžiantys šunys, bepiločiai orlaiviai, sraigtasparniai, informuotumo didinimo kampanijos ir kt.)	I) Kitų priemonių skaičius																
Pavadinimas	Nustatymo data					Apibūdinimas	Skaičius						A	B	C	D	E	F	G	H	I	i	ii	iii	iv	i	ii	iii	iv	Skaičius	Data	

2. **Formos pildymo instrukcija**

Jei pildoma ši forma, B dalyje pateiktos formos pildyti nereikia.

1 skiltis: nurodykite geografinės vietovės pavadinimą, protrūkio numerį arba bet kokią informaciją, pagal kurią būtų galima identifikuoti atitinkamą demarkacinę zoną (DZ) ir jos nustatymo datą.

2 skiltis: nurodykite DZ dydį prieš pradedant stebėseną.

3 skiltis: nurodykite DZ dydį po stebėsenos.

4 skiltis: nurodykite metodą: naikinimas arba izoliavimas. Įterpkite tiek eilučių, kiek reikia, atsižvelgiant į DZ skaičių ir šiose zonose taikomus metodus.

5 skiltis: nurodykite DZ teritoriją, kurioje buvo vykdoma stebėsena – įterpkite tiek eilučių, kiek reikia: užkrėsta zona (UZ) arba buferinė zona (BZ) (naudokite atskiras eilutes). Jei taikoma, atskirose eilutėse nurodykite UZ plotą, kuriame buvo vykdoma stebėsena (pvz., paskutiniai 20 km prie BZ, aplink daigynus ir pan.).

6 skiltis: nurodykite stebėsenos vietų skaičių ir apibūdinkite jas, apibūdinimui pasirinkdami vieną iš šių aprašo įrašų:

1. atvirame ore esanti teritorija (auginimo teritorija): 1.1. laukas (ariamoji žemė, ganykla); 1.2. sodas / vynuogynas; 1.3. daigynas; 1.4. miškas;

2. atvirame ore esanti teritorija (kita): 2.1. privatus sodas; 2.2. viešos vietos; 2.3. saugoma teritorija; 2.4. laukiniai augalai kitose teritorijose nei saugomos teritorijos; 2.5. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės, šlapynės, drėkinimo ir drenažo tinklai ir kt.));

3. fiziškai uždengtos vietos: 3.1. šiltnamis; 3.2. privati vieta, išskyrus šiltnamį; 3.3. vieša vieta, išskyrus šiltnamį; 3.4. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės)).

7 skiltis: nurodykite rizikos zonas, nustatytas atsižvelgiant į kenkėjo biologines savybes, augalų šeimininkų buvimą, ekologines ir klimato sąlygas bei rizikos vietas.

8 skiltis: nurodykite į stebėseną įtrauktas rizikos zonas iš nurodytų 7 skiltyje.

9 skiltis: nurodykite, ar tai yra augalai, vaisiai, sėklos, dirvožemis, pakavimo medžiaga, mediena, įrenginiai, transporto priemonės, vanduo ar kita (pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį).

10 skiltis: pateikite augalų rūšių ir (arba) genčių, kurių stebėsena buvo vykdoma, sąrašą, kiekvienai augalų rūšiai ir (arba) genčiai skirdami vieną eilutę.

11 skiltis: nurodykite metų mėnesius, kuriais buvo vykdoma stebėsena.

12 skiltis: pateikite išsamius stebėsenos duomenis, atsižvelgdami į kiekvienam kenkėjui taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodyta informacija neaktuali, pažymėkite „Netaikoma“.

13 ir 14 skiltys: nurodykite rezultatus, jei taikoma, atitinkamose skiltyse pateikdami turimą informaciją. „Neaiškiais“ laikomi tie mėginiai, kuriuos ištyrus dėl įvairių veiksnių (pvz., už aptikimo ribą mažesnis kiekis, neidentifikuotas, pasenęs, neapdorotas mėginys) negaunama jokio rezultato.

15 skiltis: nurodykite stebėsenos dėl BZ rastų kenkėjų vykdymo metais pateiktus pranešimus apie protrūkius. Pranešimo apie protrūkį numerio nurodyti nereikia, kai kompetentinga institucija nusprendžia, kad rezultatas yra susijęs su vienu iš Reglamento (ES) 2016/2031 14 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 2 dalyje arba 16 straipsnyje nurodytų atvejų. Tokiu atveju nurodykite, kodėl ši informacija nepateikta 16 skiltyje („Pastabos“).

B DALIS

1. **Forma statistiškai pagrįstos kasmetinės stebėsenos rezultatams pateikti**

1. Demarkacinės zonos (DZ) apibūdinimas		2. DZ pradinis dydis (ha)	3. DZ atnaujintas dydis (ha)	4. Metodas	5. Zona	6. Stebėsenos vietos		7. Laikas	A. Stebėsenos apibūdinimas (RiBESS + įvesties parametrai)														B. Mėginių ėmimas							C. Stebėsenos rezultatai					25. Pastabos
									8. Tikslinė populiacija			9. Epidemiologiniai vienetai		10. Aptikimo metodai				11. Mėginių ėmimo veiksmingumas	12. Metodo jautris	13. Rizikos veiksniai (veiklos rūšys, vietovės ir plotai)					14. Tikrintų epidemiologinių vienetų skaičius	15. Apžiūrų skaičius	16. Mėginių skaičius	17. Gaudyklių skaičius	18. Gaudymo vietų skaičius	19. Tyrimų skaičius	20. Kitų priemonių skaičius	21. Rezultatai			22. Pranešimo numeris, kai pranešama apie protrūkius, jei taikytina, pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1715		23. Pasiektas pasikliovimo lygis	24. Numatomas paplitimas	
Pavadinimas	Nustatymo data					Apibūdinimas	Numeris		Augalo šeimininko rūšis	Plotas (ha arba kitas tinkamesnis vienetas)	Patikros vienetai	Apibūdinimas	Vienetai	Apžiūros	Gaudymas	Tyrimai	Kiti metodai			Rizikos veiksnys	Rizikos lygiai	Vietovių skaičius	Santykinė rizika	Augalų šeimininkų populiacijos dalis							Teigiami	Neigiami	Neaiškūs	Numeris	Data			

2. **Formos pildymo instrukcijos**

Paaiškinkite kiekvieno kenkėjo stebėsenos modelio pagrindines prielaidas. Apibendrinkite ir pagrįskite:

— tikslinę populiaciją, epidemiologinį vienetą ir patikros vienetus;

— aptikimo metodą ir metodo jautrį;

— rizikos veiksnį (-ius), nurodydami rizikos lygius ir atitinkamą santykinę riziką bei augalų šeimininkų populiacijos dalį.

1 skiltis: nurodykite geografinės vietovės pavadinimą, protrūkio numerį arba bet kokią informaciją, pagal kurią būtų galima identifikuoti atitinkamą demarkacinę zoną (DZ) ir jos nustatymo datą.

2 skiltis: nurodykite DZ dydį prieš pradedant stebėseną.

3 skiltis: nurodykite DZ dydį po stebėsenos.

4 skiltis: nurodykite metodą: naikinimas arba izoliavimas. Įterpkite tiek eilučių, kiek reikia, atsižvelgiant į kiekvieno kenkėjo atžvilgiu nustatytų DZ skaičių ir šiose zonose taikomus metodus.

5 skiltis: nurodykite DZ teritoriją, kurioje buvo vykdoma stebėsena – įterpkite tiek eilučių, kiek reikia: užkrėsta zona (UZ) arba buferinė zona (BZ) (naudoti atskiras eilutes). Jei taikoma, atskirose eilutėse nurodykite UZ plotą, kuriame buvo vykdoma stebėsena (pvz., paskutiniai 20 km prie BZ, aplink daigynus).

6 skiltis: nurodykite stebėsenos vietų skaičių ir apibūdinkite jas, apibūdinimui pasirinkdami vieną iš šių aprašo įrašų:

1. atvirame ore esanti teritorija (auginimo teritorija): 1.1. laukas (ariamoji žemė, ganykla); 1.2. sodas / vynuogynas; 1.3. daigynas; 1.4. miškas;

2. atvirame ore esanti teritorija (kita): 2.1. privatūs sodai; 2.2. viešos vietos; 2.3. saugoma teritorija; 2.4. laukiniai augalai kitose teritorijose nei saugomos teritorijos; 2.5. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės, šlapynės, drėkinimo ir drenažo tinklai ir kt.));

3. fiziškai uždengtos vietos: 3.1. šiltnamis; 3.2. privati vieta, išskyrus šiltnamį; 3.3. vieša vieta, išskyrus šiltnamį; 3.4. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės)).

7 skiltis: nurodykite metų mėnesius, kuriais buvo vykdoma stebėsena.

8 skiltis: nurodykite pasirinktą tikslinę populiaciją, pateikdami atitinkamų augalų šeimininkų rūšių ir (arba) genčių sąrašą, ir nurodykite stebėsenos plotą. Tikslinė populiacija apibrėžiama kaip patikros vienetų visuma. Žemės ūkio paskirties žemės atveju tikslinės populiacijos dydis paprastai apibrėžiamas hektarais, bet taip pat tai gali būti partijos, laukai, šiltnamiai ir kt. Pagrįskite pagrindinių prielaidų pasirinkimą. Nurodykite patikros vienetus, kurių stebėsena buvo vykdoma. Patikros vienetas – augalai, augalų dalys, prekės, medžiagos, kenkėjo pernešėjai, kurie buvo atidžiai tikrinami siekiant nustatyti ir aptikti kenkėjus.

9 skiltis: nurodykite epidemiologinius vienetus, kuriuose vykdyta stebėsena, pateikite jų apibūdinimą ir matavimo vienetą. Epidemiologinis vienetas – homogeniška teritorija, kurioje, atsiradus kenkėjui, dėl kenkėjo, augalų šeimininkų, abiotinių ir biotinių veiksnių bei sąlygų tarpusavio sąveikos susidarytų ta pati epidemiologinė situacija. Epidemiologiniai vienetai yra smulkesni tikslinės populiacijos vienetai, kurie epidemiologiniu atžvilgiu yra homogeniški ir kuriuose yra bent vienas augalas šeimininkas. Kai kuriais atvejais visa konkrečiame regione / teritorijoje / šalyje esanti augalų šeimininkų populiacija gali būti apibrėžta kaip epidemiologinis vienetas. Tai gali būti pagal Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) klasifikatorių apibrėžti regionai, miesto vietovės, miškai, rožynai ar ūkiai arba plotas hektarais. Epidemiologinių vienetų pasirinkimas turi būti pagrįstas pagrindinėmis prielaidomis.

10 skiltis: nurodykite vykdant stebėseną taikytus metodus, įskaitant veiksmų, kurių imtasi kiekvienu atveju, skaičių, atsižvelgdami į kiekvienam kenkėjui taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodytos informacijos nėra, pažymėkite „Nėra“.

11 skiltis: nurodykite mėginių ėmimo veiksmingumo įvertinimą. Mėginių ėmimo veiksmingumas – tikimybė, kad užkrėstos augalo dalys bus atrinktos iš užkrėsto augalo. Užkrato pernešėjų atveju – tai metodo veiksmingumas siekiant aptikti užkrato pernešėjus, kurių tyrimo rezultatas teigiamas, kai stebėsenos plote yra užkrato pernešėjų. Dirvožemio atveju – dirvožemio mėginio, kuriame yra kenkėjų, atrankos veiksmingumas, kai stebėsenos plote yra kenkėjų.

12 skiltis: metodo jautris – tikimybė, kad taikant metodą bus teisingai nustatytas kenkėjo buvimas. Metodo jautris apibrėžiamas kaip tikimybė, kad tikrai užkrėsto augalo šeimininko tyrimai tikrai bus teigiami. Metodo jautris apskaičiuojamas mėginių ėmimo veiksmingumo (t. y. tikimybės, kad užkrėstos augalo dalys bus atrinktos iš užkrėsto augalo) vertę padauginus iš diagnostinio jautrio vertės (paprastai nustatoma apžiūrint ir (arba) atliekant laboratorinį tyrimą identifikavimo proceso metu).

13 skiltis: atskirose eilutėse nurodykite rizikos veiksnius – įterpkite tiek eilučių, kiek reikia. Prie kiekvieno rizikos veiksnio nurodykite rizikos lygį ir atitinkamą santykinę riziką bei augalų šeimininkų populiacijos dalį.

B skiltis: pateikite išsamius stebėsenos duomenis, atsižvelgdami į kiekvienam kenkėjui taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodyta informacija neaktuali, pažymėkite „Netaikoma“. Šiose skiltyse pateiktina informacija yra susijusi su informacija, įtraukta į 10 skiltį „Aptikimo metodai“.

18 skiltis: nurodykite gaudymo vietų skaičių, jeigu šis skaičius skiriasi nuo gaudyklių skaičiaus (17 skiltis) (pvz., ta pati gaudyklė naudojama skirtingose vietose).

21 skiltis: nurodykite mėginių, kurių tyrimo rezultatai buvo teigiami, neigiami arba neaiškūs, skaičių. „Neaiškiais“ laikomi tie mėginiai, kuriuos ištyrus dėl įvairių veiksnių (pvz., už aptikimo ribą mažesnis kiekis, neidentifikuotas, pasenęs, neapdorotas mėginys) negaunama jokio rezultato.

22 skiltis: nurodykite tais metais, kuriais buvo vykdoma stebėsena, pateiktus pranešimus apie protrūkius. Pranešimo apie protrūkį numerio nurodyti nereikia, kai kompetentinga institucija nusprendžia, kad rezultatas yra susijęs su vienu iš Reglamento (ES) 2016/2031 14 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 2 dalyje arba 16 straipsnyje nurodytų atvejų. Tokiu atveju nurodykite, kodėl ši informacija nepateikta 25 skiltyje („Pastabos“).

23 skiltis: nurodykite stebėsenos metodo jautrį, kaip apibrėžta Tarptautiniame fitosanitarijos priemonių standarte (TFPS) Nr. 31. Ši pasiekto pasikliovimo, kad kenkėjo nėra, lygio vertė apskaičiuojama remiantis atliktomis patikromis (ir (arba) mėginių tyrimais), atsižvelgiant į metodo jautrį ir numatomą paplitimą.

24 skiltis: nurodykite numatomą paplitimą, pagrįstą prieš vykdant stebėseną apskaičiuotu tikėtinu faktiniu kenkėjo paplitimu lauke. Kaip stebėsenos tikslas nustatytas numatomas paplitimas atitinka rizikos valdytojams priimtiną kompromisinę vertę, grindžiamą kenkėjo buvimo rizikos ir stebėsenai skirtų išteklių santykiu. Paprastai, vykdant stebėseną aptikimo tikslais, nustatoma 1 % vertė.